

Jiří Vaněk a kol.

Jak na Internet

Na motivy stejnojmenného seriálu

JAK NA INTERNET

Scénář: Jiří Vaněk, Jiří Novák, David Kalika
Kresba: Aneta Biskupová

Vydavatel:
CZ.NIC, z. s. p. o.
Milešovská 5, 130 00 Praha 3
Edice CZ.NIC
www.nic.cz

1. vydání, Praha 2015
Kniha vyšla jako 12. publikace v Edici CZ.NIC.
ISBN 978-80-905802-8-2

Toto autorské dílo podléhá licenci Creative Commons (<http://creativecommons.org/licenses/by-nd/3.0/cz/>), a to za předpokladu, že zůstane zachováno označení autora díla a prvního vydavatele díla, sdružení CZ.NIC, z. s. p. o. Dílo může být překládáno a následně šířeno v písemné či elektronické formě na území kteréhokoliv státu.

Jak na Internet

Obsah

Historie Internetu	–	7
Počítačová hesla	–	15
Mailová etiketa	–	25
Přenos velkých dat a zálohování	–	33
Sociální sítě	–	43
Publikování na Internetu	–	51
Občanská žurnalistika	–	61
Rizika veřejných počítačů	–	69
Internetové bankovníctví	–	77
Placení na Internetu	–	85
Jak bezpečně nakupovat na Internetu?	–	93
Vývoj a základní architektura počítače	–	101

1974

Zprávy si člověk dříve četl pouze v papírových novinách, telefonoval přístrojem s kulatým číselníkem a hudbu si pouštěl z magnetofonu...

Lidunko, můžeš to ztlumit? Vůbec tě neslyším!

Mustíš víc křičet! Mladí tu nechali pustěnej magnetofón a já to neumím vypnout!

Dneska k tomu všemu používáme Internet.

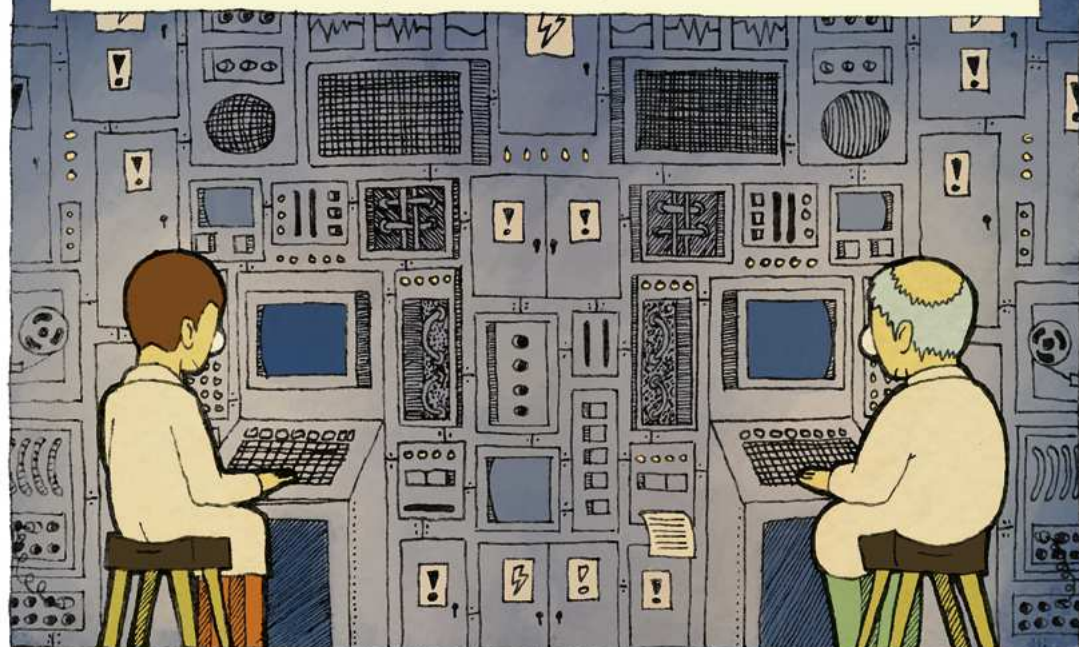

Co to je Lidunko?

Nevím, ale nešáhej na to!

V počátcích Internetu samozřejmě nikdo netušil, co všechno bude za pár desítek let možné. Internet byl totiž dlouho použitelný jen pro výměnu textových zpráv.

Na začátku 90. let se začaly objevovat první webové stránky. Obsahovaly už i barevné obrázky, ale ve srovnání s dneškem působily až komicky stroze. Internet v té době býval pomalý a obvyklé připojení přes telefonní modem navíc nestabilní.

1992: Internet dorazil do tehdejšího Československa.

Tak si představ,
konečně nám zavedli
ten Internet!

Jó interna.

O té bych mohl
vyprávět...

Současnost:

Rychlost připojení k Internetu, výpočetní výkon počítačů i nabídka online služeb během pár let prudce narostly. Na Internetu tak dnes můžeme nakupovat, sledovat televizi nebo videa, přátelit se s celým světem, poslouchat hudbu, nebo zdarma telefonovat.

Tak prudký rozvoj Internetu byl v jeho začátcích nepředstavitelný, což dnes způsobuje jeden problém. Každé zařízení připojené k Internetu má totiž svoje unikátní číselné označení, takzvanou IP adresu.

Nevíte, kde zjistím svoji IP adresu?

No přece v oběance!

Hned ve svých počátcích dostal Internet do vínku zhruba 4 miliardy IP adres.

Bouchněte jim tam 4 miliardy, ať je na chvíli klid.

Ano, pane.

Nikdo tehdy ani ve snu nenapadlo, že by tento počet byl někdy nedostačující.

NĚEE!!!

Měl jsi noční můru?

Došly IP adresy!

Ale taková chvíle právě nastala, a proto je nutné přejít na technologii IPv6. Nebojte se, pro vás se tím nic nemění. Jen se radši u nově nakupovaného zařízení ujistěte, že je na IPv6 připraveno.

... a umí to tu IPv6ku?

Pak budete připraveni i vy.

Tak kdy přijdeš?

Večere už je skoro hotová a večer dávaj starej Total Recall.

KONEC

Počítačová
hesla

Zavolaal jsem manželce,
aby mi poslala soubor z počítače,
a neuvědomil jsem si,...

... že jako heslo používám
jméno svojí bejvalky.

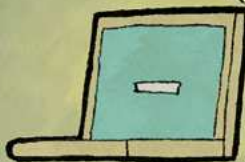

Počítače po nás chtějí
pořád nějaká hesla:

heslo k mailu

heslo k počítači

heslo k domácí wifi síti

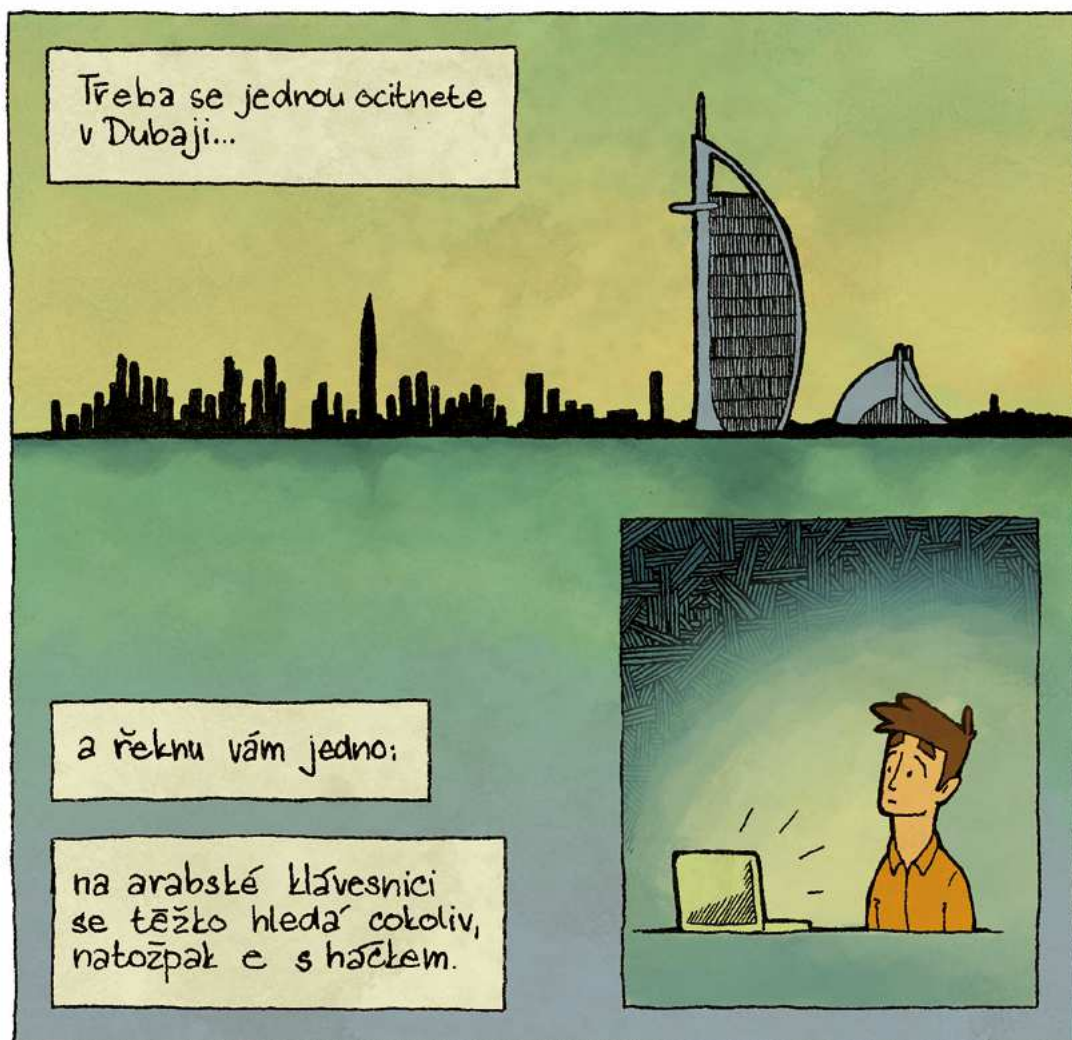
Rozhodně není žádná výhra
používat heslo všude stejné.
Když by ho někdo získal, získá tím
přístup k internetovým službám,
které používáte...

...a tím pádem
i k vašim osobním
datům.

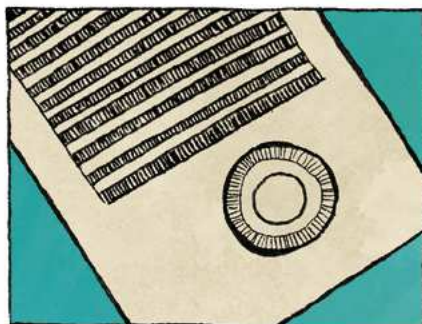
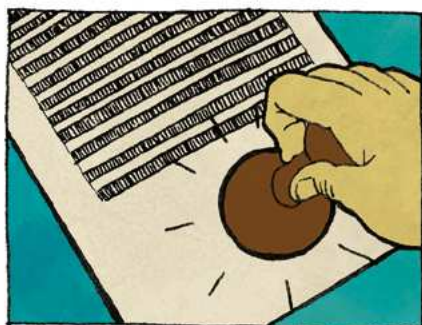

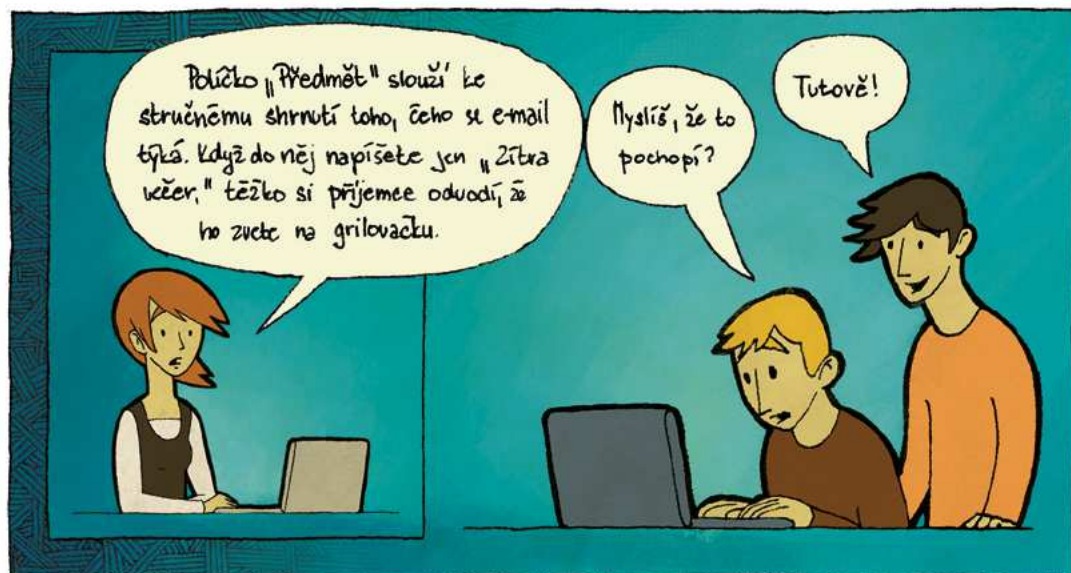

I v textu e-mailu se snažte být jasní a struční. Pomocí takzvaných smajlíků můžete usnadnit pochopení zprávy, ale používejte je v rozumné míře. :) Rušivě může působit i psaní velkými písmeny. Je to stejné, jako kdybyste na příjemce KŘÍČELI !!!

Komunikace na Internetu by neměla zbytečně ztěžovat život. Naopak. Skrz dobře napsané e-maily a pochopení funkcí e-mailových programů dávatme světu najevo, jací ve skutečnosti jsme.

A za hluváty snad být nechcete, ne?

KONEC

Přenos
velkých dat
a zálohování

Soubor nahrajete z počítače přímo na webové stránky poskytovatele a adresátovi pak dorazí e-mailem pouze odkaz, na kterém si soubor pohodlně stáhne.

Důvěrná data před odesláním zašifrujte. To umí většina komprimovacích programů, které současně zmenší objem dat a zkrátí tak čas na nahlašování i stahování souboru.

... a sakra ?

Čau, ten .rar je zaheslovaný. Jaký jsi tam loupnul heslo?

Stále častěji se dnes pro uložení a následné sdílení dat používají online úložiště označovaná také jako cloud. Ta fungují na principu synchronizace obsahu vybrané složky na vašem počítači se vzdáleným serverem.

CLOUD

K tomu pak lze přistupovat z jakéhokoli počítače, chytrého telefonu nebo tabletu.

Mezi nejznámější online úložiště patří například Dropbox nebo Google Drive, jejich českou variantou je třeba Capsa.cz.

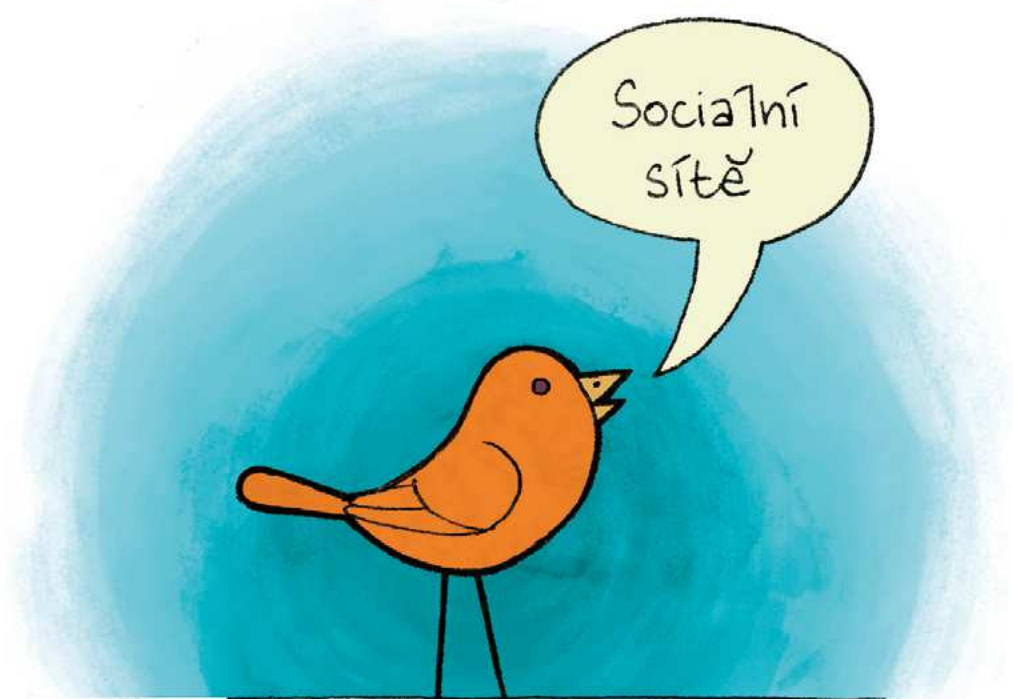

Značnou výhodou je, že se k souborům dostanete z jakéhokoli počítače nebo mobilu s připojením k Internetu, a to kdekoli na světě.

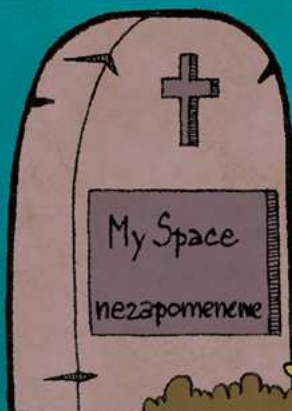

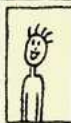

Příklad sítě MySpace, která měla v roce 2006 více než sto miliónů uživatelů a dnes jen živoří, však ukazuje, že na Internetu není nic jisté.

Žijuuuu, slyší mě někdooooo?

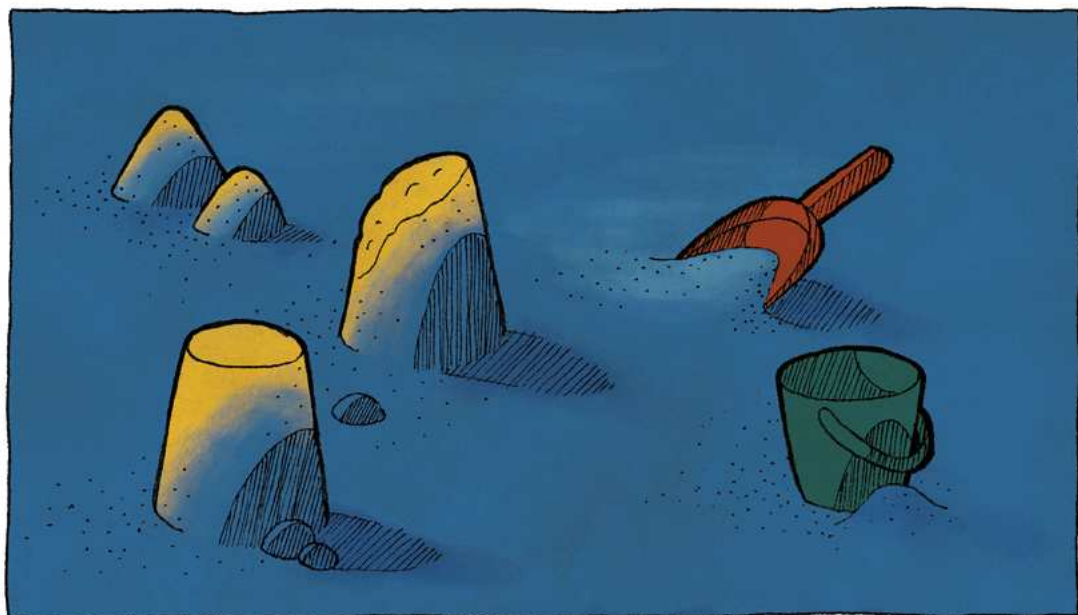
Ať už si vyberete jakoukoliv sociální síť, zvažte sdílení některých citlivých dat, nikdy totiž nevíte, ke komu se mohou dostat.

Tak si jdu dneska v 15:00 vyzvednout to mega do Sazky. Držte mi palce.
Ludva

KONEC

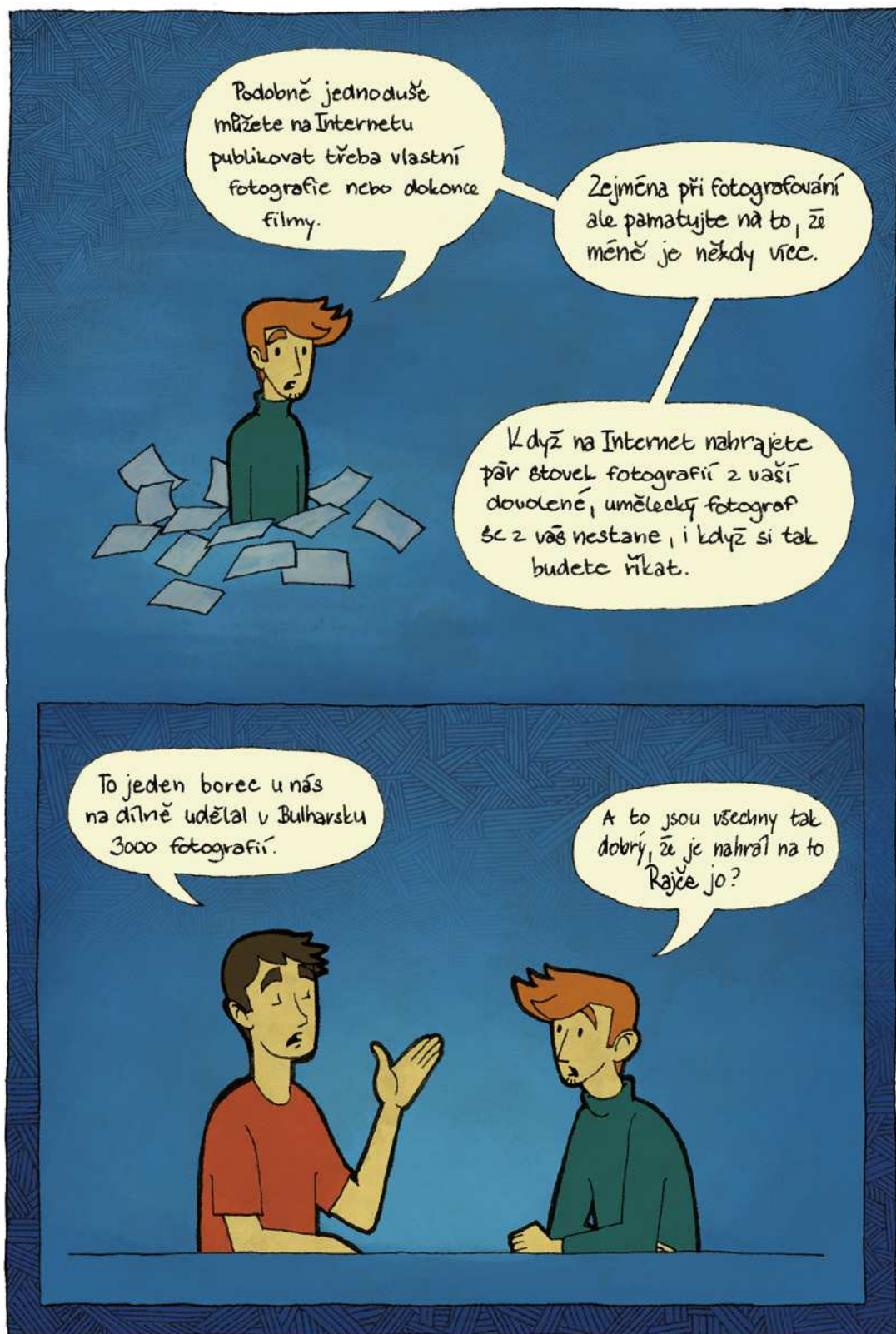

Podobně jednoduše
můžete na Internetu
publikovat třeba vlastní
fotografie nebo dokonce
filmy.

Zejména při fotografování
ale pamatujte na to, že
méně je někdy více.

Když na Internet nahrajete
pár stovek fotografií z vaší
dovolené, umělecký fotograf
šc z vás nestane, i když si tak
budete říkat.

To jeden borec u nás
na dílně udělal v Bulharsku
3000 fotografií.

A to jsou všechny tak
dobré, že je nahrať na to
Rajče jo?

To se spíš o sobě dozvíte něco nelichotivého v komentářích.

Prosim tě, s tím
dokáže fotit i slepej.

Tak ony by drahý
mohly dneska fotěj
samy vid'.

To je totiž riziko
Internetu. Publikovat
na něm může a dokáže
v podstatě každý. Může
se ovšem stát, že zrovna
váše tvorba nikoho zajímat
nebude - a když bude,
že vám ji tvrdě
zkritizuje.

Blé!

FUJ

No to
snad
ne!

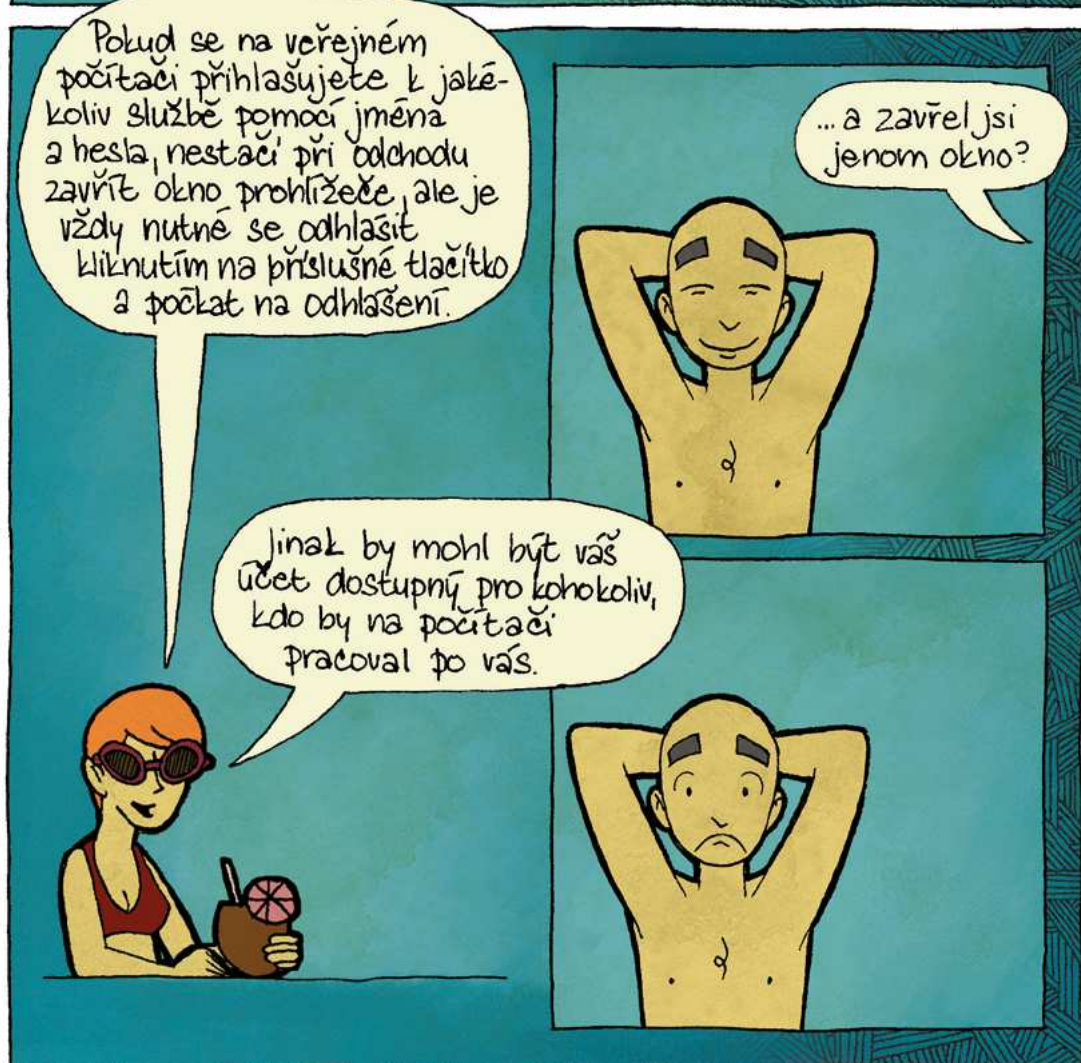

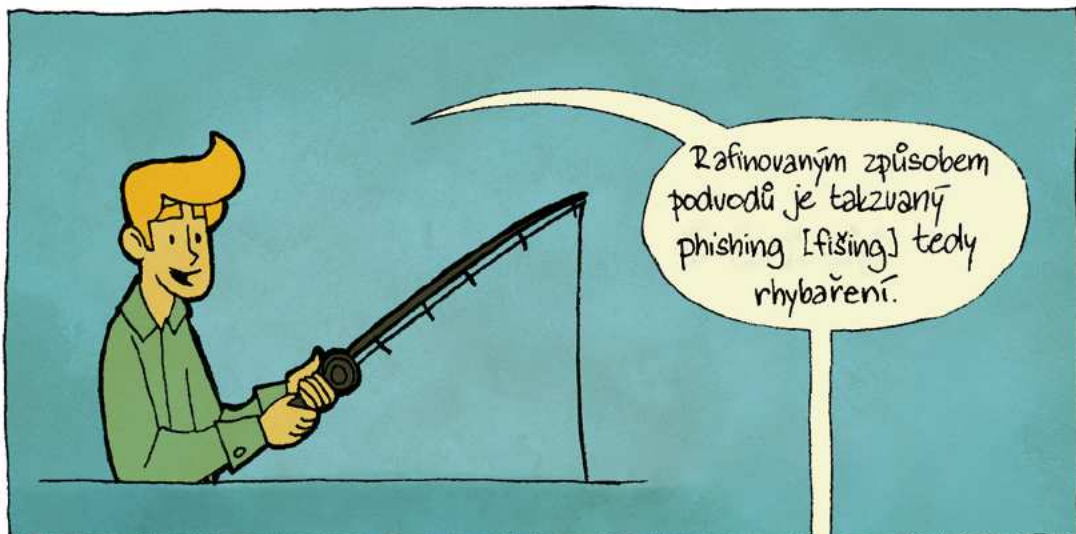

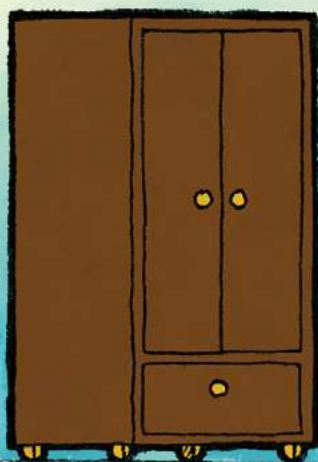

Jak bezpečně
nakupovat
na Internetu?

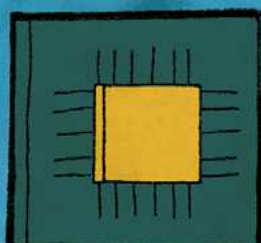

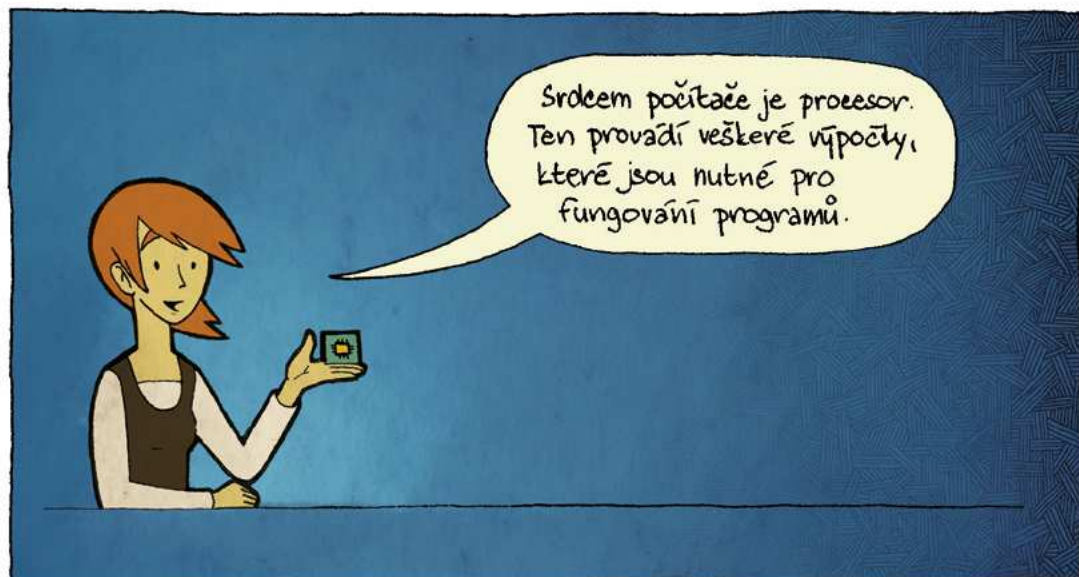
Občas se totiž stává, že malé obchody zboží objednají z velkoskladu teprve
po vašem nákupu a dodací doba se tak může nepříjemně prodloužit.

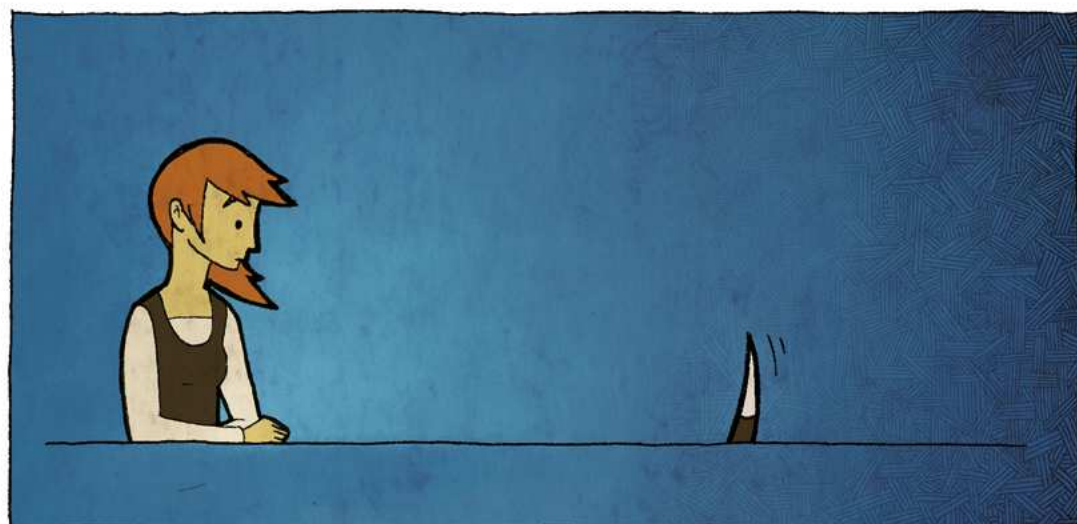

Vývoj
a základní architektura
počítače

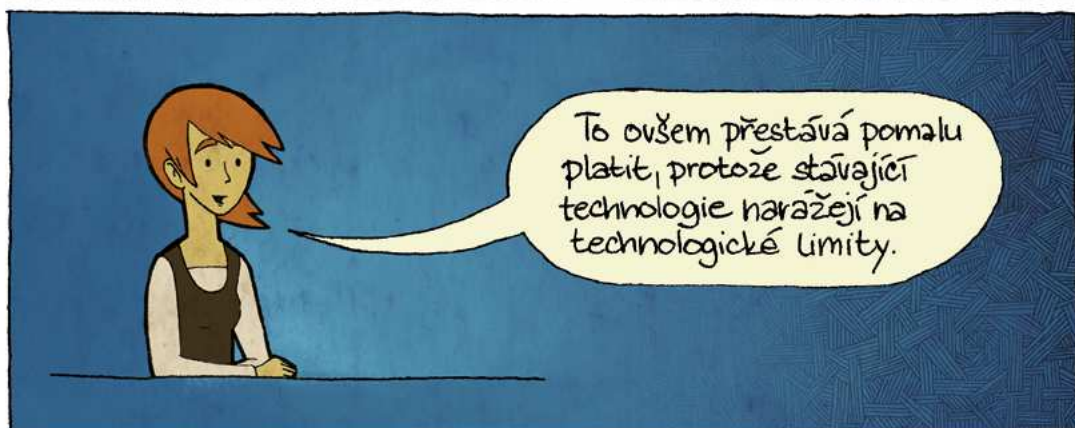

JAK NA INTERNET

Scénář: Jiří Vaněk, Jiří Novák, David Kalika

Kresba: Aneta Biskupová

Vydavatel:

CZ.NIC, z. s. p. o.

Milešovská 5, 130 00 Praha 3

Edice CZ.NIC

www.nic.cz

1. vydání, Praha 2015

Kniha vyšla jako 12. publikace v Edici CZ.NIC.

Toto autorské dílo podléhá licenci Creative Commons (<http://creativecommons.org/licenses/by-nd/3.0/cz/>), a to za předpokladu, že zůstane zachováno označení autora díla a prvního vydavatele díla, sdružení CZ.NIC, z. s. p. o. Dílo může být překládáno a následně šířeno v písemné či elektronické formě na území kteréhokoliv státu.

ISBN 978-80-905802-8-2

O komiksu Od roku 2012 sdružení CZ.NIC, správce domény CZ, připravuje osvětový seriál Jak na Internet. Více jak 100 krátkých dvouminutových videí přináší rady a tipy, jak obstát a bezpečně přežít ve světě Internetu a technologií s ním spojených. Oslovuje méně zkušené, především starší, diváky.

V roce 2015 jsme se rozhodli vdechnout seriálu druhý rozměr, jistou mladistvou vlnu či snad druhou mízu... Vybraná témata jsme převedli do komiksové podoby, abychom oslovili i mladší uživatele Internetu. Výsledkem je publikace, kterou právě držíte v rukou.

O edici Edice CZ.NIC je jedním z osvětových projektů správce české domény .CZ. Cílem tohoto projektu je vydávat odborné, ale i populární publikace spojené s Internetem a jeho technologiemi. Kromě tištěných verzí vychází v této edici současně i elektronická podoba knih. Ty je možné najít na stránkách knihy.nic.cz.

